

Gemeente
Amsterdam

Puntensysteem voor Natuurinclusief bouwen

Ruimte & duurzaamheid, Gemeente Amsterdam
Anneke Blokker, Geert Timmermans
Juli 2021

Handboek Natuurinclusief bouwen en ontwerpen

In mei 2018 is het *Handboek natuurinclusief bouwen en ontwerpen*

https://issuu.com/gemeenteamsterdam/docs/brochure_nibeo-definitief-webo2_1

voor stedenbouwers, ontwerpers, architecten, landschapsarchitecten en ontwikkelaars uitgebracht. In dit handboek staan twintig ideeën/maatregelen die kunnen worden toegepast voor het natuurinclusief ontwerpen van gebouwen en van de openbare ruimte.

Gebouwen bieden veel kansen om de biodiversiteit van Amsterdam te vergroten. Door relatief simpele en goedkope ingrepen toe te passen kunnen gebouwen een volwaardige plaats innemen in het stedelijk ecosysteem. Denk aan nestplaatsen voor vogels of vleermuizen, groene daken of gevels. Natuurinclusief bouwen zorgt daarmee voor een gezonde, toekomstbestendige leefomgeving voor mens en dier. Ook de (openbare) onbebouwde ruimte kan zodanig worden ingericht dat deze hieraan een bijdrage levert.

Puntensysteem

Om ervoor te zorgen dat de natuur een volwaardige plaats krijgt bij de ontwikkeling van nieuwbouw is een *puntensysteem ontwikkeld wat is gekoppeld aan de in het handboek voorkomende maatregelen*.

De totstandkoming van deze punten is gebaseerd op een aantal verschillende thema's die belangrijk zijn voor een toekomstbestendige, biodiverse, duurzame en kwalitatieve leefomgeving van mens en dier en is toepasbaar voor bebouwing en inrichting van de aan de bebouwing aangrenzende (groene) ruimte.

Criteria

De volgende aspecten zijn bepalend voor de hoeveelheid punten die behaald kunnen worden;

- Prijs per eenheid
- Bijdrage aan de biodiversiteit
- Bijdrage aan duurzaamheid
- CO₂ opslag
- Voorkomt het hittestress
- Bijdrage waterberging
- Belevingswaarde

Voorwaarden te scoren punten

De te behalen punten zijn merendeels van toepassing voor bebouwing en voor een deel van toepassing voor de inrichting van de onbebouwde ruimte.

- ✓ Om in aanmerking te komen voor de tender dient een minimaal aantal punten te worden behaald. Dit betreft; *30 punten*
Een bovengrens van het aantal te behalen punten en maatregelen bestaat niet. Hoe meer hoe beter.
- ✓ Voor de groen gerelateerde maatregelen (dak, gevel(tuin), groene ruimte) dient standaard een beheerplan te worden meegeleverd.
- ✓ De ontwikkelaar, architect of bouwer kan uit de onderstaande Tabel 1 kiezen welke maatregelen worden toegepast. In Tabel 2 wordt door de ontwikkelaar, architect of bouwer overzichtelijk gemaakt hoeveel punten in totaal zijn behaald.

Tabel 1; Puntensysteem

DAK	Minstens 40 % van het bruikbare dakoppervlak ¹	Minstens 60 % van het bruikbare dakoppervlak ¹
Groen dak • Extensief dak • Natuurdak • Intensief dak	7 punten 15 punten 20 punten	10 punten 18 punten 25 punten
Gebruik ≥ 20 inheemse plant/struik/boomsoorten (alleen van toepassing op natuurdak/intensief dak)	5 extra punten	5 extra punten
Bruin dak	6 punten	8 punten
Gebruik van dood hout(stam) is hierbij een uitgangspunt	Minstens 50% van het bruikbare dakoppervlak ¹	Minstens 70% van het bruikbare dakoppervlak ¹
Waterdak • Alleen water • Natuurlijk waterdak	7 punten 20 punten	10 punten 25 punten
GEVEL	Minstens 10% van het beschikbare geveleppervlak ² (tot een maximale hoogte van 20m)	Minstens 25% van het beschikbare geveleppervlak ² (tot een maximale hoogte van 20m)
Groene gevel • Zelfhechtende klimplanten • Klimplanten met steunconstructie • Groene muur	8 punten 10 punten 15 punten	12 punten 14 punten 20 punten
Bij groene muur; circulair/duurzaam gebruik van bewateringssysteem (= geen leidingwater)	5 extra punten	5 extra punten
Geveltuin (op eigen grond)	Minstens 30% lengte gevel	Minstens 60% lengte gevel
	7 punten	14 punten
Gebruik ≥ 20 inheemse plant/struik/boomsoorten	5 extra punten	5 extra punten
Ramen; preventie raamslachtoffers (vogels) bij alle ramen vanaf de derde woonlaag • Ramen die voorzien zijn van glas met ingebakken uv-patroon, getint of niet-spiegelend glas • Ramen in een hoek geplaatst (waardoor ze niet de omgeving reflecteren maar bijv de grond)		10 punten

GEVELKASTEN inbouw en uitbouw

Per 100m ² bruikbaar en geschikt geveloppervlak (zie Handboek; 'minimale/maximale hoogte', P. 46. Aandachtspunt wordt hierbij; 'minstens drie neststenen bij elkaar plaatsen' voor gierzwaluw/huismus)	Gierzwaluw/ huismuskast	Kast voor overige vogelsoorten	Zomerkast vleermuis	
10 kasten, verdeeld over alle drie typen;	✓ (minstens 3)	✓	✓	5 punten
6 kasten, verdeeld over minstens gierzwaluw/huismus + overige vogelsoorten	✓ (minstens 3)	✓		3 punten
3 kasten, alleen huismus/gierzwaluw	✓			1 punt
2 Winter/kraamkasten vleermuizen				5 punten

¹ Definitie bruikbaar dakoppervlak; dakoppervlak zonder dakramen en installaties

² Definitie bruikbaar geveloppervlak; geveloppervlak zonder puin, deuren, ramen en zonnepanelen

GROENE RUIMTE met alleen gebruik van inheemse planten

	≥40 m ²	≥60 m ²
Natuurspeelplaats	12 punten	15 punten
Natuurlijk ingerichte Waterafvoer door infiltratie (wadi) met gebruik ≥ 20 inheemse plant/struik/boomsoorten	8 punten	12 punten
Natuurlijke vijver	≥25 m ²	≥50 m ²
	12 punten	15 punten
Zeeuwse haag (als erfafscheiding)	≥10 m ¹ (≥1.2 m hoog en ≥0.8 m breed)	≥20 m ¹ (≥1.2 m hoog en ≥0.8 m breed)
Samenstelling van minstens drie van de volgende soorten; meidoorn/sleedoorn/egellantier/veldesdoorn/hondsroos/wilde liguster		
	4 punten	7 punten

Bonuspunten voor innovatieve groene toepassing (bijvoorbeeld geïntegreerde balkonbakken of extra groene/ecologische inrichting van het maaiveld; denk bijv aan een bijenlint of inheemse bloemenweide), i.o.m. stadsecoloog

Variabel; tussen 5-25 punten (afhankelijk van kwaliteit van maatregel)

Tabel 2; Checklist puntensysteem, totaal behaalde punten;

Groen dak	
Bruin dak	
Waterdak	
Groene gevel	
Geveltuin	
Ramen	
Nestkasten vogels	
Vleermuiskasten	
Natuurspeelplaats	
Wadi	
Natuurlijke vijver	
Haag	
Extra punten/ bonuspunten	
	Totaal;